

VASTUULLISUUSSUUNNITELMA

KANSANMUSIIKKI-INSTITUUTTI RY

- KANSANMUSIIKKI-INSTITUUTTI
- KANSANMUSIIKKIYHTYE TALLARI

Kansanmusiikki-instituutti ry:n vastuullisuussuunnitelma pohjautuu YK:n Agenda 2030 -ohjelman kestävä kehityksen tavoitteisiin, minkä lisäksi yhdistyksen vastuullisuustyötä ohjaavat erityisesti Unescon yleissopimus aineettoman kulttuuriperinnön suojelemisesta sekä Euroopan Neuvoston Faron puitesopimus kulttuuriperinnön yhteiskunnallisesta merkityksestä.

Vastuullisuussuunnitelma on laadittu yhteistyössä henkilöstön kanssa ja hyväksytty Kansanmusiikki-instituutti ry:n hallituksen kokouksessa 17.11.2024.

TAVOITE

Vastuullisuussuunnitelman tavoitteena on ohjata yhdistyksen toimintaa ja vaikutusta ympäröivään yhteiskuntaan eettisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävään suuntaan. Tavoitteena on, että toiminta edistää niin paikallisesti kuin globaalisti ekososiaalisen sivistyksen tavoitteiden toteutumista, vahvistaa kansalaisyhteiskuntaa ja edistää demokratian toteutumista päätöksenteossa.

Suunnitelma toimii pohjana kestäväen kehityksen toimien kehittämiseksi sisäisesti ja suhteessa omaan toimialaan ja muihin sidosryhmiin. Vastuullisuussuunnitelma sanoittaa ja lisää tietoisuutta vastuullisuustoimista organisaatiossa.

VASTUULLISUUSSUUNNITELMA JA AGENDA 2030:N TAVOITTEET

Hyvä hallinto

Sukupuolten tasa-arvo ja yhdenvertaisuus sekä kulttuurisen moninaisuuden edistäminen

Turvallinen ja terveellinen toimintaympäristö

Ympäristövastuu

HYVÄ HALLINTO

EDUSTAVUUS

- Kansanmusiikki-instituutti ry:n hallituksen, neuvottelukunnan, tutkimusohjelman ohjausryhmän sekä muiden työryhmien ja ohjausryhmien kokoonpanoissa pyritään kattavaan ja monipuoliseen toimijakentän edustukseen ja maantieteelliseen kattavuuteen sekä sukupuolten ja eri ikäryhmien tasaiseen edustukseen ja vähemmistöjen edustukseen.
- Yhdistyksen edustavuutta pyritään vahvistamaan lisäämällä jäsenistöä ja jäsenistön sitoutumista toimintaan.

AVOIMUUS

- Toiminnasta viestitään järjestelmällisesti ja laajasti eri viestintäkanavissa.
- Keskeiset asiakirjat (säännöt, strategia, visio, toimintakertomus) ja tiedot vastuuhenkilöistä ovat saatavilla yksiköiden nettisivuilla.
- Henkilöstön kuuleminen: henkilöstö on tietoinen tehtävistään ja pystyy vaikuttamaan niihin mm. kehityskeskustelujen sekä matalan kynnyksen vuorovaikutuksen kautta.
- Sidosryhmien kuuleminen: jatkuva sidosryhmien, jäsenistön ja asiakkaiden kanssa vuorovaikutuksessa oleminen eri tilaisuuksissa, tapahtumissa ja yhteisten hankkeiden yhteydessä.

VASTUULLINEN TALOUDENPITO

- Taloudenpidon tavoitteena on toiminnan taloudellisen tasapainon jatkuvuuden turvaaminen sekä lyhyellä että pitkällä tähtäimellä.
- Talouden ennustettavuutta pyritään kehittämään huolellisella ja riittävän varovaisella budjetoinnilla ja jatkuvalla seurannalla.
- Toiminnan rahoituspohja pyritään turvaamaan huolehtimalla rahoituksen monikanavaisuudesta ja riittävästä omasta varainhankinnasta. Rahoituslähteiden eettinen kestävyys huomioidaan.
- Toiminnan suunnittelussa huomioidaan kulttuuripoliittisten tavoitteiden ja niihin liittyvien taloudellisten riskien tasapaino.

SUKUPUOLTEN TASA-ARVO JA MONINAISUUDEN EDISTÄMINEN

YHDENVERTAISUUS

- Henkilöstöä kohdellaan yhdenvertaisesti iästä, sukupuolesta, etnisyydestä ja muista taustatekijöistä riippumatta. Syrjinnälle on nollatoleranssi, ja mikäli syrjintää havaitaan, siihen puututaan välittömästi.
- Avoimiin tehtäviin toivomme hakijoita mahdollisimman monipuolisista taustoista, ja tehtäväkuvia ja työn suorittamistapoja ja työympäristöä mukautetaan kohtuullisesti työntekijän tarpeen mukaan.
- Tehdään yhteistyötä työvoimaviranomaisten kanssa tarjoten työkokeilu- ja harjoittelumahdollisuuksia myös henkilöille, joilla on työkykyyn liittyviä haasteita tai erilaisia kyvykkyyksiä.
- Erillinen tasa-arvosuunnitelma laaditaan vuoden 2025 aikana.

MONINAISUUDEN EDISTÄMINEN

- Toimintamme kohdistuu tasapuolisesti kaikenlaisiin kansanmusiikin ja kansantanssin ja aineettoman kulttuuriperinnön harjoittajiin ja niistä kiinnostuneisiin henkilöihin heidän iästään, sukupuolestaan, etnisyydestään, identiteetistään, sosioekonomisesta asemastaan tai muista vastaavista tekijöistä riippumatta.
- Huomioimme eri alueellisten kulttuurien sekä kansallisen vähemmistökulttuurien merkityksen ja haluamme edistää niiden näkyvyyttä ja arvostusta omalla alallamme yhteistyössä ko. kulttuurien toimijoiden kanssa. Alan opiskelijoiden koulutuksessa käsitellään mm. kulttuurisen omimisen ja kolonisaation teemoja.

SAAVUTETTAVUUS

- Järjestämämme tapahtumat järjestetään tiloissa, jotka ovat pääosin esteettömiä.
- Verkkosivuillamme huomioidaan verkkosivujen saavutettavuuskriteerit, ja päivitysten yhteydessä pyritään korjaamaan vielä olevat WCAG 2.2.-tasoisen saavutettavuuden puutteet.
- Kansanmusiikki-instituutin järjestämät seminaarit pääsääntöisesti lähetetään suoratoistoina tai julkaistaan tallenteina, jotka ovat vapaasti katsottavissa Youtube-kanavalla. Katselumahdollisuudesta tiedotetaan Facebookissa.
- Kansanmusiikki-instituutin verkkopohjaiseen arkistotietokantaan pääsee tutustumaan käyttäjätunnukset pyytämällä, ja tarvittaessa henkilöstö antaa käytön opastusta. Tietokanta tullaan yhdistämään Finnaan lähiaikoina. Kansanmusiikki-instituutin julkaisut ovat saatavilla sekä myymälässä että verkkokaupassa.

TURVALLINEN JA TERVEELLINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

TYÖHYVINVOINTI

- Tietotyön kuormittavuuden vuoksi työterveydenhuollossa on huomioitu mielenterveyden tukipalveluiden tärkeys. Myös työpisteiden ergonomiaan kiinnitetään erityistä huomioita. Työterveyden toimintasuunnitelmaan sisältyy henkisen hyvinvoinnin tukeminen henkilöstön tasa-arvoisen ja tasapuolisen kohtelun kautta. Työterveydenhuolto on järjestetty huomioiden työntekijöiden monipaikkaisuus.
- Työnantaja tukee joustavaa työn ja muun elämän yhteensovittamista mm. etätö- ja työajan joustomahdollisuuksin työtehtävien niin salliessa.
- Työnantaja tukee osaamisen kehittämistä esimerkiksi mahdollistamalla osallistumisen koulutuksiin sekä työssä vaadittavaa osaamista tukeviin tapahtumiin työajalla. Työyhteisössä tiedostetaan elinikäisen oppimisen tärkeys.
- Yhteisössämme on käytössä yhteiset aamupalaverit 3 kertaa viikossa, joissa käsitellään myös työntekijöiden kuormittumiseen ja työhyvinvointiin liittyviä asioita. Työnantaja tukee yhteistä virkistystoimintaa myös työajalla. Henkilöstön kanssa käydään vuosittaiset kehityskeskustelut, joissa myös käsitellään työhyvinvointia. Työkyvyn varhaisen tukemisen malli on käytössä.
- Työnantaja seuraa työntekijöiden työssä selviämistä ja jaksamista varhaisen tuen tarpeen tunnistamiseksi ja tuen antamiseksi. Poikkeuksellisen runsaiden sairauspoissaolojen kohdalla selvitetään työhyvinvointitekijöiden osuus yhdessä työterveydenhuollon ja työntekijöiden kanssa. Vuoden 2025 aikana otetaan käyttöön varhaisen välittämisen mallia tukeva päihdeohjelma.

TURVALLINEN TILA

- Olemme sitoutuneet Kansanmusiikin ja kansantanssin edistämiskeskuksen yhteisiin turvallisemman tilan periaatteisiin (<https://kansanmusiikkikansantanssi.fi/turvallisempi-tila/>) alallamme, ja meillä on nimetty häirintäyhdyshenkilö. Häirintään ja epäasialliseen käytökseen puuttumiseen on käytössä toimenpidemalli.

YMPÄRISTÖVASTUU

ENERGIANKULUTUKSEN, JÄTTEIDEN JA HIILIDIOKSIDIPÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMINEN

- Arkipäivän toiminnassa pyritään vähentämään turhaa energian ja materiaalien kulutusta esimerkiksi optimoimalla julkaisujen painosmäärät ja käyttämällä kierrätysmateriaaleja esimerkiksi pakkauksissa ja postituksissa. Matkustamista pyritään vähentämään hyödyntämällä etäyhteyksiä, ja matkustamisessa suositaan vähäpäästöisiä vaihtoehtoja.
- Tapahtumajärjestelyissä suositaan paikallisia toimijoita, ja ruokatarjoiluissa vähäpäästöistä ja paikallista tarjontaa.
- Toiminnassa pyritään ottamaan käyttöön jokin tunnetuimmista ympäristösertifikaateista soveltuvin osin sekä käynnistämään hiilijalanjäljen mittaaminen.

KESTÄVÄN KEHITYKSEN EDISTÄMINEN

- Kansanmusiikki-instituutti toimii aktiivisesti yhdessä Kulta ry:n kanssa käynnistetyssä ja Kulta ry:n koordinoimassa Kulttuuritavoite 2030 -kampanjassa, jonka tavoitteena on edistää kulttuurista kestävyyttä globaalilla tasolla sekä saattaa kulttuuri osaksi tulevaisuuden kestävyystavoitteita.
- Kansanmusiikki-instituutti on jäsenenä kestävän musiikkialan kehittämisen Kemut-verkostossa ja toimii myös vuonna 2024-25 verkoston ohjausryhmässä.
- Kansanmusiikki-instituutin toiminnassa painottuu läpäisevästi kestävän kehityksen turvaaminen ja holistinen näkemys aiheeseen siten, että taloudellinen, sosiaalinen, kulttuurinen ja ekologinen kestävä kehitys ovat vuorovaikutuksessa ja välttämättömässä keskinäisessä riippuvuussuhteessa. Korostamme erityisesti yhteisölähtöisen ja ylisukupolvisen kulttuurihyvinvoinnin merkitystä myös ekologisen kestävän kehityksen edellytyksenä. Kestävän kehityksen näkökulmia tuodaan esiin aiheeseen liittyvässä viestinnässä.